

Överförmyndarnämnden i södra Lappland
Dorotea Lycksele Storuman Sorsele Åsele Vilhelmina kommuner

Regler för gåvor när det finns god man eller förvaltare

14 kapitlet 12 § föräldrabalken

En förordnad förmyndare, god man eller förvaltare får inte ge bort den enskildes egendom, om det inte är fråga om personliga presenter vars värde inte står i missförhållande till den enskildes ekonomiska villkor.

Som god man eller förvaltare har du inte rätt att skänka bort huvudmannens tillgångar om det inte är fråga om "personliga presenter". **Det finns alltså ett gåvoförbud.** En ställföreträdare får inte heller avstå från arv eller testamente för den enskildes egendom.

Gåvoförbudet gäller all huvudmannens egendom, det vill säga inte bara pengar.

Vid godmanskap behåller huvudmannen sin rättshandlingsförmåga. Han eller hon kan därför förutsatt att han eller hon förstår innebörden av gåvan lämna en gåva. Här krävs i de allra flesta fall ett aktuellt läkarintyg. Gåvoförbudet tar alltså enbart sikte på ställföreträdaren!

Vid förvaltarskap saknar huvudmannen rättshandlingsförmåga. Huvudmannen kan därför inte skänka bort sina tillgångar (inte ens med förvaltarens samtycke).

Kan huvudmannen ge en gåva till ställföreträdaren?

Det är klart olämpligt att man som god man eller förvaltare tar emot en gåva från huvudmannen. Skulle huvudmannen stå på sig och verkligen vilja genomföra gåvan, måste en ny god man (enligt 11 kapitlet 2 § föräldrabalken) förordnas. Ett sådant beslut fattas av överförmyndaren. Det är alltså inte tillåtet att ta emot pengar eller något annat från huvudmannen om det inte finns ytterligare en god man förordnad.

Vad är att anse som en personlig present?

Personliga presenter avser gåvor såsom julklappar och födelsedagspresenter. Något högsta belopp för gåva finns inte angivet men man bör beakta huvudmannens personliga traditioner avseende gåvogivande samt huvudmannens ekonomiska villkor. En gåva bör i normalfallet anses som sedvanlig om den håller sig under tusenlappen.

Understöd

Om huvudmannen har anhöriga eller andra närstående som är i behov av ekonomiskt stöd, kan ställföreträdaren med överförmyndarens samtycke lämna understöd från den enskildes inkomster. Observera att understöd inte kan ges från huvudmannens tillgångar utan bara från inkomsterna. Samtycke från överförmyndaren kan bara förväntas om den enskildes eget behov är väl tillgodosett.

Vid eventuella tveksamheter eller funderingar, kontakta överförmyndarenheten!